himes *variopinto*, melly *quanto*, enyhe *tepido*, levegö *aria*, tél *inverno*, messze *lontano*, folyni *correre*, *continuare*, vetélkedés *disputa*, minek azt vitatnunk, *a che ci serve di sostenere*, végre *finalmente*, okos *savio*, darú *grù*, tudni *sapere*, eggyikünknek sem *a nessuno di noi*, adni *dare*, érzés *sensazione*, születve *nascendo*, hordozni *portare*, világ Bölcse! *Filosofo*, létel *esistenza*, sziv *cuore*, fej *testa*.

A' MAGYAR VENDÉGSZERETÉS.

Egy Frantzia így irt Hazájába a' magyar vendégszeretésröl. A' magyar Nemes kaput nem tart, vagy azt örökösen záratlan hagyja, nehogy a' vendéget eltiltani láttassék. Ezt úgy szokta nézni, mint csupa gyomrot, a' mellyet sok válogatott étkeivel 's szíves kínálgatásaival mindúntalan ostromol. Étel után engedelmet kér, hogy jól tartott, 's még szuszoghatsz. Éjjelre csupa pehelybe fullaszt. Más nap hogy múlatni kénteleníttess, vagy kerekedet véteti ki, vagy cséledcdet itatja le.

A' Datuma ezen Levélnek egy kevéssé régi ugyan, de hálá az Egeknek, még nem egészen avúlt el.

Vendégszeretés *amore d'ospite cioè ospitalità*, így *così*, irni *scrivere*, haza *patria*, a' magyar nemes *il nobile ungherese*, kapu *portone*, tartani *tenere*, vagy *ovvero*, *o*, örökös *eterno*, záratlan *schiuso*,

hagyni *lasciare*, ne hogy *affinchè non*, eltiltani *impedire*, láttatni *sembrare*. Ezt úgy szokta nézni, *questo così solea riguardare*, csupa gyomor *puro stomaco*, válogatni *scegliere*, étek *cibo*, szives *cordiale*. kinálgatni *replicatamente offrire*, minduntalan *incessantemente*, ostromolni *assalire*, étel *pasto*, engedelmet kérni *domandare perdono*, hogy jól tartott *d' avert. ben trattato*, szuszogni *trarre il fiato*. Éjjel *notte*, pehely *piuma*, fullasztani *tuffare*, mulatni *dimorare*, kénteleníteni *esser costretto*, kerék *rota*, kivenni *trarre fuori*, cseléd *servo*, leitatni *ubbriacare*. Levél *lettera*, egy kevessé *un poco*, régi *vecchio*, ugyan *in vero*, hálá az egeknek *grazia al cielo*, nem egészen *non affatto*, elavulni *passar di uso*.

A' TARKA KÖNTÖS.

A' Szabó gyermeke gondosan felszedte az elhullott posztó darabokat. Ó atyám! be szép ez a' királyszin darab, hát még ez eleven zöld! Mint habzik e' setét kékes fólt, 's nézd mint játszik a' vegyes szinű. De ezen fekete úgy e legtisztesebb? Be szép ruha kerűlne belőlök eggyütt! A' nyájas Atya tellyesité fia vágyát – 's így kerűle ki a' nevetséges - harlekin ruha!

Tarka *vario pinto*, köntös *vestito*, szabó *sartore*, gyermek *fanciullo*, gondos *accurato*, felszedni *rac-*

corre, elhullani *cadere*, posztó darab, *pezzo di panno*, be szép *quanto bello*, királyszin *color di porpora*, hát még *quanto anche*, eleven zöld *vivace verde*, habozni *ondeggiare*, setét kékes folt *taglio di color turchino oscuro*, játszani *giocare*, vegyes szinű *di color misto*, fekete *nero*, úgy e, *e che non*? tisztes *rispettabile*, ruha *abito*, kikerülui *formarsi*, nyájas *condiscendente*, tellyesiteni *adempire*, vágy *desiderio*, nevetséges *ridicolo*.

A' MEDVE.

Hallom, nagy mester vagy a' mászásban, szóll az Oroszlán a' Medvéhez, nosza szökj fel eme fára! Uram én csak az egyenesre tudok maszni, felel Máczkó, e' pedig a' mint látod görbe. Úgy én ügyességedért nem adnék egy legyet, mondá az Oroszlán, hiszen nagyobb részént görbe az erdő fája.

Sok tudós mindent tud, csak azt nem, a' mit kellene tudni.

Medve, *orso*. Hallani *sentire*, mester *maestro*, mászni *erpicare*, szóllani *parlare*, oroszlán *lione*, nosza *sù via*! felszökni *salire*, fa *albero*, csak *solamente*, egyenes *dritto*, felelni *rispondere*, maczkó *orso*, e' pedig *questo al contrario*, a' mint látod *come lo vedi*, görbe *ricurvo storto*. Úgy *in questa manie-*

ra, ügyes *abile*, *capace*, adni *dare*, légy *mosca*, hiszen *in fede mia*, nagyobb részént, *per la maggior parte*, erdő *selva*, kellene tudni *si dovrebbe sapere*.

A' HÍV KUTYA.

A' hív kutya keveslé a' maga henye szolgálatját, a' vigyázást, 's látván, hogy gazdája gyapjat szed juhairól, ajánlá a' maga lompos szőrét, hogy azt ruházatnak nyírje le. Jó szolga! felel váll veregetve a' Juhász; szőröd csekély hasznú, azomban ha azt levenném rólad, te hideg őszre fázván, a' melegre búvnál, 's nyájam őrizetlen maradna.

Nem jó a' sok szolgálatú szolga, és sokféle mesterember.

Hív *fedele*, Kutya *cane*, kevesleni *tener a poco*, henye *ozioso*, szolgálat *servizio*, vigyázás *vigilanza*, gazda *padrone*, gyapjú *lana*, szedni *trarre*, júh *pecora*, ajánlani *offrire*, a' maga lompos szőrét *il proprio suo ruvido pelo*, ruházat *vestiario*, lenyírni *tosare*. Jó szolga! *buon servo!* felel váll veregetve *risponde carezzando*, juhász *pecorajo*, szőr *pelo*, csekély hasznú *di scarso vantaggio*, azomban *intanto*, levenni *togliere*, hideg őszre *nell' autunno freddo*, fázni *aver freddo*, meleg *caldo*, búvni *nascondersi*,

nyáj *gregge*, őrizetlen *senza custodia*, maradni *rimanere*, sok szolgálatú szolga *servo di molti servizj*, sokféle mesterember *artegiano di più mestieri*.

A' VERÉB ÉS GÓLYA.

Igaz e az, a' mit felöletek a' madarak tartanak, hogy ti Gólyák tiszta nős életűek vagytok? Kérdé a' Veréb a' fészkét mivelő Gólyát. Reménylem ezen jó nevet meg is érdemeljük, felel a' kelepes madár, 's tisztaságunknak a' hív véren kivűl fő oka az, hogy összel, tavaszszal nagy útakat teszünk, nyáron és télen külön ég hajlatok alatt nagy munkával fészkelünk, költünk, 's még nagyobbal szerezgetjük magunk 's kisdedeink élelmét, és így az örök munkától, gondtól és bajtól gyáva gondolatokra 's henye bujálkodás okra mint ti verebek, nem érünk.

Munkás foglalatosságot adjatok Nevelők nevendéketeknek; jámbor férjek! házi gond és szorgalom legyenek szép Nőitek tisztaságának őrei.

Veréb *passero*, gólya *cicogna*, igaz e az, *è egli vero?* felöletek *di voi* madár *uccello*, tista nős életű *di vita maritale pura*, kérdeni *domandare*, a' fészkét mivelő golya *la cicogna che fabrica il suo nido*, reménylení *sperare*, név *nome*, is *anche*, megérdemelni *meritare*; a' kelepes madár *l'ucello battibecco*,

tisztaság *purità*, a' hív véren kivűl *oltre al sangue fedele*, fő ok *suprema causa*, ösz *autunno*, tavasz *primavera*, út *strada*, *viaggio*, nyár *estate*, tél *inverno*, külön *differente*, ég hajlat *clima*, munka *lavoro*, fészkelni *nidificare*, költeni *covare*, szerezgetni *procacciarsi*, kisded *piccolo*, *pulcino*, élelem *vitto*, gond *cura*, baj *pena*, gyáva gondolat *stolto pensiero*, henye bujalkodás *oziosa lussuria*, érni valamire *aver tempo per qualche cosa*, munkás foglalatosság *occupazione industriosa*, adni *dare*. Nevelő *educatore*, neveadék *allievo*, jámbor férj *buon marito*, házi *domestico*, szorgalom *diligenza*, szép nő *bella sposa*, őr *custode*.

A' MACSKA ÉS GAZDÁJA.

Mit simúlsz, mit törlészkedel hozzám, szóll a' Gazda hízelkedő Macskájához, talán nem tudom, hogy ezt a' darabka pecsenyét érzed nálam, 's azt véled, hogy szeretetnek veszem csapodárságod? Nem édes Gazdám! felel biztosan a' Kandúr: de ha egereid nem volnának, te is tartanál e engem?

Magáért szerettetni, kába kivánság! Kölcsönös haszonlesés a' Világ öszveköto láncza.

Macska *gatto*, gazda *padrone*, mit *che*, *perchè*, simúlni *appiattarsi*, törlészkedni *strisciare*, szollani

parlare dire, hizelkedni *adulare*, talán *forse*, darabka *pezzolino*, pecsenye *arrosto*, vélni *figurarsi*, *credersi*, venni *prendere reg. dat.* csapodárság *lusinga*, csapodárságod *è acc. contratto in vece di* csapodárságodat, édes *caro* (*dolce*), biztosan *confidentemente*, kandúr *gatto maschio*, egér *sorcio*, ha egereid nem volnának *se tu non avessi sorci*. Kába *stolto*, kivánság *desiderio*, kölcsönös *reciproco*, haszonlesés *l'attendere al vantaggio cioè interesse*, világ *mondo*, öszvekötni *congiungere*, *collegare*, lánc *catena*.

A' GYERMEK ÉS MACSKA.

A' gazda gyermeke a' macskával ingerkede, sajtfalatot nyujtván neki, 's azt ismét pajzánon elrántván kapásai elől. Elsompolyoda az egérvadász, majd ismét lopva 'simúla az ingerkedő mellé, 's midőn az új falatot vinne szájához olly ügyesen kap utánna, hogy a' gyermek véresre karczolt keze elejtvén a' sajtot, azt mohón felkapható 's odébb szaladhata vele. Ládd fiam, így szóll az atya a' síró inashoz, sokszor csalatás, csalni oktat.

Gyermek *fanciullo*, ingerkedni *stizzare*, *aizzare*, sajtfalat *boccone di formaggio*, nyújtani *porgere*, ismét *di nuovo*, pajzán *insolente*, elrántani *ritrarre*, kapás *l' afferrare*, elsompolyodni *appartarsi*, egérvadász *cac-*

ciatore di sorci, lopva *furtivamente*, új *nuovo*, vinni *portare*, száj *bocca*, ügyes *destro*, utánna kapui *tener dietro*, véresre karczolni *graffiare fino al sangue*, kéz *mano*, elejteni *lasciar cadere*, mohó *avido*, felkapni *afferrare*, odébb *comp. di* oda *là*, *meglio però* odább, *più là*, szaladni *correre*. Ládd *vedi*, sirni *piangere*, inas *allievo*, sokszor *molte volte*, csalatás *l' esser ingannato*, csalni *ingannare*, oktatni *insegnare*.

A' PALÓCZ.

A' törpe Palócz egy dombra állott fel. Ó be kicsinynek látszol, kiáltának társai. Magasabbra méne. Most még kissebb vagy, mondának azok. Ekkor a' Mátra kellő csúcsára mászván fel: Hát most millyennek látszom, orditoza büszkén. Most már épen nem is látszol, felelének társai; kik közzül egy okosabb; maradj közttünk a' földön úgy mond, úgy legalább látszol valaminek.

Így vagynak a' csekélyek a' nagy hivatalokkal!

Palócz *così si chiamano certi abitanti dei Cantoni di Heves e Nográd che pretendono ad un' origine più distinta e parlano un dialetto particolare*, törpe *nano*, domb *colle*, felállani *salire*. Ó be *o quanto*! látszani *apparire*, *sembrare*, *reg. dat.* Kiáltani

gridare, társ *compagno*. Magas *alto*, menni *andare*. Ekkor *durante questo*, Mátra *una delle più alte cime de' monti Carpazj*. Kellö *sommo*, csúcs *cima*, felmászni *erpicarsi*. Hát most *dunque ora*, millyennek látszom *qual sembro*. Orditozni *urlare*, büszke *orgoglioso*, épen nem *niente affatto*, okos *savio*, maradni *rimanere*, föld *terra*, ugy mond *così dice*, legalább *almeno*, valaminek látszani *sembrare qualche cosa*, csekély *tenue*, *piccolo*, hivatal *impiego*.

AZ ÓRA ÉS FŰRÉSZ.

Mint irigylem sorsodat! mondá az Óra, a' falon veszteglö Fűrésznek; míg én éjjel nappal járok kelek, te henyén függesz a' szegen. Szánj inkább barátom, felel a' Fűrész; ha munkás kézben forognék, használnék is, fénylenék is, most gyáva heverésemben ocsmány rozsda-szenny emészt meg!

Óra *orologio*. Fűrész *sega*, irigyelni *invidiare*, sors *sorte*, fal *muro*, vesztegelni *riposarsi*, *star in ozio*, míg *mentre*, éjjel nappal *giorno e notte*, járni kelni *andare e venire*, henye *ozioso*, függeni *pendere*, szeg *chiodo*, szánni *compassionare*, inkább *piutosto*, barát *amico*, munkás *operoso*, kéz *mano*, forogni *essere*, *volto mosso*, használni *giovare*, fényleni *splen-*.

dere, most gyáva heverésemben *ora nel mio vile oziare*, ocsmány *sozzo*, rozsda *ruggine*, szenny *macchia*, megemészteni *consumare*.

COLUMB.

A' hazáját szerető Columb megkinálta a' Génua Tanácsát szolgálatjával, 's ajánlá az új Világ feltalálását. Elő rakta gyanúit, mellyekből ennek lételét sejté, 's okait nemes bizakodásának; mind hijában! Génua' Senatori rész szerínt mosolyogták a' Nemest mint álmodozót, rész szerínt felhozott erősségeit vitatgatták. Ám legyenek jelenségeim csekélyek, szóll végre a' nagylelkű, kezét szivére téve: én érzem itt a' kezem alatt az új Világ lételét, 's csak azt fogom sajnállni, hogy nem hazám zászlója alatt kereshettem fel azt.

Édes remény egy jobb egy boldogabb Haza, egy szebb Létel cránt; ám ostromoljon a' gyáva félszegség, 's hiú észfitogtatás; én szivemhez szoritalak mint sajátomat, mint boldogítóját életemnek, 's vigasztalómat ösvényem tövissei között.

A' hazáját szerető *amante la sua patria*, megkinálni valakit valamivel *offrire a qualcheduno qualche cosa*, ojánlani *progettare*. Világ *mondo*, feltalálás *scoperta*. Elő rakni *esporre*, gyanú *sospetto*, létel *esistenza*, sejteni *congetturare*, ok *causa*, nemes *nobile*,

bizakodás *fiducia*. Mind hijában! *tutto in vano*! részszerént *in parte*, mosolyogni *sorridere*, álmodozó *sognatore*, felhozni *addurre*, erősség *argomento*, vitatni *combattere*, ám *ebbene*, jelenség *apparenza*, csekély *vano*, kéz *mano*, sziv *cuore*, érzeni *sentire*, sajnállani *dolere*, zászló *bandire*, felkeresni *ricercare*. Remény *speranza*, ostromolni *impugnare*, gyáva *sciocco*, félszegség *superficialità*, hiú *vano*, észfitogtatás *pedanteria*, szorítni *premere*, saját *proprietà*, boldogító *ciò, o colui che rende beato*, vigasztaló *consolátore*, ösvény *sentiero*, tövis *spina*.

AZ IGAZSÁG' TEMPLOMA.

ALLEGORIA.

Az Igazság Templomának kulcsa még a' Minerva idejében elvesze. A' hajdani kor minden lakatossai próbálgatták erejeket egy új kulcs készítésén. Mesterséges tollak, lyukazatok, görbitések látszattak a' mestermíveken; de velek nem nyílt az ajtó. Bárdot ide, 's fokosokat kiált végre a' pór sereg, erő kell oda, a' hová a' mesterség nem hathat? 's be feszült, be szakadt volna a' szent küszöb, ha azt isteni kéz nem tartotta volna. Meg állj! így kiált a' gyülevész néphez egy felhő közepéből Minerva, itt a' kulcs! 's le ereszkedvén a' templom ébén ajtajához, azt a' bámúló mívészek láttára egy hitvány szeggel nyitja ki. Nincs az igazság

olly nagyon elzárva előtted ember! így szóll mint véled, 's épen azért nem találod azt, hogy igen mesterségesen keresed!

Igazság *verità*, templom *tempio*. Kulcs *chiave*, még *già*, idő, *ovv.* üdő *tempo*, elveszni *perdersi*, hajdani kor *di quella età*, lakatos *chiavaro*, probálgatni *freq. di* probálni *sperimentare*, erő *forza*, készités *il preparare*. Mesterséges *artifizioso*, *ingegnoso*, tol *mappa*, lyukazat *traforo*, görbités *curvatura*, látszani *vedersi*, mestermiv *capo d' opera*, nyilni *aprirsi*, ajtó *porta*, bárd *accetta*, fokos *mazza*, kiáltani *gridare*, végre *finalmente*, pór sereg *turba volgare*, egő kell *forza ci vuole*, hatni *giungere*, befeszülni *essere sforzato*, beszakadni *essere abbatuto*, küszöb *limitare*, kéz *mano*, tartani *tenere*. Megállani *fermarsi*, gyülevész nép *popolo ammutinato*, felhő *nube*, közép *mezzo*, leereszkedni *calarsi*, ében *ebano*, bámulni *stupire*, mívész *artista*: látni *vedere*, hitvány *vile*, szeg *chiodo*, kinyitni *aprire*. Elzárni *nascondere*, olly nagyon *così*, *tanto*, vélni *credere*, *opinare*, találni *trovare*, keresni *cercare*, 's épen azért *e appunto perciò*.

A' BÖLCSESSÉG ÚTJA AZ ÉLETBEN.

ALLEGORIA.

Egy varázs Imán haldokló ágyához inti négy fiait. Induljatok, így szóll gyenge hergéssel hozzájok, holtom után kelet felé, 's menjetek mind addig, míg nem Zita kies völgyében egy dombocska lejtős óldalában a' Bölcsesség' Templomához értek; itt van számotokra letéve a' Bölcsek' köve Kielégitő boldogság fekszik annak birásában; tegyétek azt tulajdonotokká. Barátim 's Atyámfiai köztt fog vinni útatok, kik szivesen fogadnak, ha bétértek; 's két fényes csillag lesz kalauztok az egymást metsző ösvényeken. Atyai áldásom mellé e' tanácsot adom az útra: hogy menni mohón ne siessetek, de nap se muljon úgy el tőletek, hogy ne haladjatok. Ezt mondá, 's kihergé lelkét.

Más nap útnak ered a' négy fiú. Az első hosszas készületeket tészen; hosszú 's bizonytalan határú az út, úgy mond, bő eleség, köntös, és sátor az ég viszontagsági ellen, kellenek hozzá; inkább maradjon, mint szorúljak. Majd mint nevetem szűkülő testvéreimet, kik most gúnyolnak a' bőség ölében! ezt mondván, még többet pakol már is sulyos iszákjába. A' második kaczagá az igen gondost, nem jut e' eszedbe így szóll, hogy szíves atyafiak köztt utazandunk, illy útra elég a' víg kedv; 's könnyelműleg ragadja cytheráját kezébe. A' harmadik alacson gondoskodásnak veve

minden készületet, egy pár könyvet tett úti társúl zsebébe; egyebet vinni vagy felejtett, vagy felejteni, igyekezett, mint hitvány lomot 's akadályait tiszta elmélkedéseinek. A' negyedik fegyvert övedeze oltalomúl derekához; nem terhelö lomot kötöze iszákjában hátára, 's vidor reménnyel fogá vándor botját jobbjába.

Indulnak, mennek, de csak hamar maradozni kezd lenyomó terhe alatt az elsö, 's elveszti nem sokára haladó testvérjeit szeme elöl. De tán elfogja hányni terhéböl a' felesleget? Koránt sem; az atyafiaknál, kiknek az útasokhoz telhetetlen vala szivességek, még többel nevelé lomját, melly külömben is keveset fogya, a' megszűkűlés félelme miatt. Ennek terhe gondja, és a' sovárgás fele uton elbetegesiték vándorunkat; napok, hetek, hónapok teltek el míg haladhata. A' másodiknak örök menyegző vala útazása. Tánez, muzsika, víg robaj zajgott, a' merre fordult; szilaj vígság 's lármás mulatságok követték mindenütt; de útja czélját fajtalan Szirenek 's mámoros barátok feledtették vele. Majd számára rendelt vígság, majd tikkadtság ettöl késleltették indúlását; szívesen marasztatott, szívesen maradt a' könyelméjü. A' harmadik már az elsö keresztútnál megütköze a' kalaúz két csillagocskába: e' kétes fény után folytassak én útat, igy szóll, 's szerencsémet bizonytalanságnak áldozzam fel? hát ha e' csillagok csalfa lidérczek, 's posványba vezetnek? Így tűnödik, 's bölcselkedö barátival is közli kétségeit, 's ezekkel együtt elbölcselkedi a' kalaúz

ikercsillagtól a' jámbor szándékot és jóakaratot. Biztosabb Vezérűl veszi tehát a' Compaszt, és az égi tündöklőbb csillagokat; 's ezeknek képzelt vezérlések után bujdoklik ide 's tova a' puszták sivatagjain, a' rengetek erdők vadonjain. Posványok, tavak, szédítő mélységű szakadékok, mászhatatlan szirtok zárják el előtte az útat, 's megfordúlni késztetik. Éhség, szomjúság' inségei, szaggató tövisek 's ólálkodó vadak sullyosítják 's rémítik tévelygéseit. Messze, ah! messze marad, az óhajtott út czélja!

A' negyedik vándor vidám dalolással halad előre. Betér szívesen köszöntve attyafiaihoz, 's Attya barátaihoz, kedvtelve múlat nálok, de nem feledi útját, 's naponként halad többet vagy kevesebbet. Mentében jobbra balra hajolgat, kínálkozó rózsákat szaggat, 's könnyen felejti szagok balsamai között a' tövisek hitvány karczolásaikat; a' kétes utakon híven 's kétkedés nélkül követi vezér két csillagát; 's im Zita kies völgye a' Bölcsesség Templomával, nyilt küszöbökkel állt előtte! Bémegyen s' oltárán találja számára a' Bölcsesség kövét. Vele megelégedést és szelíd boldogságot ejt birtokába.

Sok csavargások és tévelygések után, sokára fáradt unalommal ér el a' Bölcselkedő. A' reménylt kő helyett ez írást olvassa az Oltár felett: » Halandó! a' józan » ész és lelkiesméret e' két biztos kalaúz megvetése » mindenkor tavol taszít a' boldogságtól! »

Még későbben érkeze meg a' megrakott utazó. Lihegve veté le mázsás iszákját, 's az ohajtott czél felé

siete. De számára ez vala az Oltár felibe irva: » A' » Kincs, a' vagyon, sullyosan nyomnak, nöttök új » kincs szomjat növeszt, 's rajtok Halandó! hol vásár» lod meg azt a' boldogságot, mellytöl messze ejtenek? »

A' feslettség tikkadásával sáppadtan mint kisértet, bé esett szemekkel mint csontváz, kínosan vánczorga utoljára elö a' dözs barát. Lankadt reszketö lábakkal lép bé a' szent küszöbön; de megütközve hökken viszsza, e' szókat olvasván a' kö táblán: » Halandó! a' ki » élni siet, ritkán él boldogúl. A' ki elzajogja életét, » ritkán ér örömet: mert csak az az igaz öröm, » mellyet elébb vagy késöbb megbánás nem követ. »

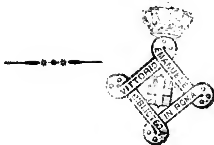
Bölcsesség *sapienza*, út *strada*, élet *vita*, varázs *mago*, haldokló ágy *letto di morte*, inteni *chiamare con segno*, indulni *mettersi in via*, gyenge *debole*, hergés *lena affannata*, holtom után *dopo la mia morte*, kelet *oriente*, mind addig, míg *fino a tanto che*, kies *ameno*, völgy *valle*, számotokra *pel vostro conto*, *per voi*, letenni *deporre*. Kö *pietra*, kielégitö *appagante*, boldogság *beatitudine*, feküdni *giacere*, *essere posto*, birás *possesso*, tenni *fare*, tulajdon *proprio*, barát *amico*, atyámfiai (*i figli di mio padre*), *parenti*, vinni *condurre*, szíves *cordiale*, fogadni *ricevere*, *accogliere*, betérni *allogiare*, fényes *splendido*, csillag *stella*, kaláúz *guida*, egymást metszö *che s' incrociano l' un l' altro*, ösvény *sentiero*,

áldás *benedizione*, tanács *consiglio*, mohó *avido*, *immoderato*, sietni *affrettarsi*, elmúlni *passare*, haladni *avanzare*, kiheregni *spirare*, lélek *anima*, utnak eredni *porsi in strada*, hosszas *un può lungo*, készület *preparativo*, hosszú *lungo*, bizonytalan *incerto*, bő *abbondante*, eleség *vitto*, köntös *vestito*, sátor *tenda*, ég *cielo*, viszontagság *intemperie*, kellenek hozzá *ci vogliono*, inkább *più tosto*, maradni *rimanere*, szorulni *soffrir bisogno*, nevetni *ridere*, szűkűlő *deficiente*, testvér *fratello*, gúnyolni *burlarsi*, bőség *abbondanza*, öl *seno*, pakolni *imballare*, sulyos *pesante*, iszák *mucilia*, kaczagni *deridere*, gondos *accurato*, nem jut e eszedbe *non ti viene forse in mente?* utazni *viaggiare*, elég *basta*, víg *gajo*, kedv *animo*, *umore*, könnyelműleg *leggermente*, ragadni *prendere*, alacson *vile*, gondoskodás *sollecitudine*, venni *prendere*, készület *preparativo*, pár *pajo*, *due*, könyv *libro*, tenni *mettere*, uti társ *compagno di viaggio*, zseb *tasca*, vinni *portare*, felejteni *dimenticare*, igyekezni *procurare*, hitvány *vile*, lom *fardello*, akadály *impedimento*, tiszta *puro*, elmélkedés *contemplazione*, fegyver *arma*, övedzeni *cingere*, oltalom *difesa*, derék *fianco*, *busto*, terhelő *pesante*, kötözni *riporre*, hát *spalle*, vidor *ilare*, remény *speranza*, fogni *prendere*, vándor bot *bastone da viaggio*, jobb *destra* (*mano*), csak hamar *ben presto*, maradozni *frequ. fermarsi spesso*, kezdeni *cominciare*, lenyomó terh *opprimente peso*, elveszteni *perdere*, nem sokára *poco dopo*, szem *occhio*, tán,

talán *forse*, elhányni *gettare via*, felesleg *superfluo*, koránt sem *niente affatto*, útas *viaggiatore*, telhetetlen *illimitato*, még többel nevelni *aumentare ancor di più*, külömben is *d' altronde*, kevés *poco*, fogyni *diminuirsi*, megszűkülés *stentare*, félelem *timore*, terh *carico*, gond *cura*, sovárgás *stiracchiare*, fele út *mezza strada*, elbetegesiteni *rendere ammalato*, nap *giorno*, hét *settimana*, hónap *mese*, eltelleni *passare*, örök *eterno*, *continuo*, mennyegző *nozze*, útazása *il suo viaggiare*, tâncz *ballo*, robaj *chiasso*, zajgani *risuonare*, fordulni *volgersi*, szilaj *lascivo*, lármás *strepitoso*, mulatság *divertimento*, követni *accompagnare*, mindenütt *da per tutto*, czél *scopo*, fajtalan *lussurioso*, mámoros *baccante*, barát *amico*, feledni *dimenticare*. Majd *ora*, számára rendelt vigság *divertimento ordinato per lui*, tikkadtság *debolezza*, késleltetni *far ritardare*, szives *cordiale*, marasztani *ritenere*, maradni *rimanere*, könnyelméjű *leggiero di mente*, keresztút *capo croce*, megütközni *esser colpito*, kaláúz *guida*, csillagocska *dimin. di* csillag *stella*, kétes *dubbioso*, fény *splendore*, folytatni *continuare*, út *strada*, szerencse *fortuna*, bizonytalanság *incertezza*, feláldozni *sagrificare*, hát ha, *e se*, csalfa *ingannatore*, lidércz *fuoco fatuo*, posvány *luogo paludoso*, vezetni *condurre*, tűnődni *esitare*, bölcselkedő *filosofante*, közleni *comunicare*, kétség *dubbio*, elbölcselkedni *negare qualche cosa ragionando*, ikercsillag *gemelle stelle*, jámbor *probo*, szándék *in-*

tenzione, biztos *fido*, vezér *condottiere*, venni *prendere*, égi *celeste*, tündöklö *risplendente*, képzelt *imaginario*, vezérlés *condotta*, bujdokolni *errare*, ide 's tova *quà e là*, puszta *deserto*, sivatag *vasto*, *vastità*, rengeteg *immenso*, erdö *selva*, vadon *orrore*, tó *lago*, szeditö *vertiginoso*, mélység *profondità*, szakadék *precipizio*, mászhatatlan *inerpicabile*, szirt *scoglio*, elzárni *chiudere*, megfordulni *ritornare*, *rivolgersi*, késztetni *costringere*. Éhség *fame*, szomjúság *sete*, inség *miseria*, szaggató *stracciante*, tövis *spina*, ólálkodni *insidiare*, vad *belva*, sullyositani *aggravare*, rémiteni *spaventare*, tévelygés *errore*. Messze *lontano*, maradni *rimanere*, óhajtott *desiderato*, vidám *lieto*, dalolás *canto*, betérni *entrare*, köszöntve *salutando*, atyafi *parente*, kedvtelve *con piacere*, mulatni *divertirsi*, feledni *dimenticare*, naponként *giornalmente*. Mentében *nel suo caminare*, jobbra balra, *a destra ed a sinistra*, hajolgatni *inchinarsi spesso*, kinálkozni *offrirsi*, rózsa *rosa*, szaggatni *carpire*, szag *odore*, tövis *spina*, hitvány *leggiero*, karczolás *graffiare*, hiv *fedele*, kétkedés *il dubbitare*, követni *seguitare*, nyilt *aperto*, küszöb *limitare*, *porta*, bemenni *entrare*, találni *trovare*, számára *per lui*, *per se*. Kö *pietra*, megelégedés *contentezza*, szelid *tranquillo*, boldogság *beatitudine*, ejteni birtokába valamit *prendere in possesso qualche cosa*. Csavargás *giro*, tévelyges *errore*, sokára *dopo lungo tempo*, fáradt *stanco*, unalom *tedio*, elérni *arrivare*, reményleni

sperare, olvasni *leggere*. Halandó *mortale*, józan *sano*, ész *mente*, lelkiesmeret *coscienza*, biztos *fido*, kalaúz *guida*, megvetés *il disprezzare*, taszitani *spingere*. Még késõbben, *ancor più tardi*, megérkezni *arrivare*, megrakott *aggravato*, útazó *viaggiatore*, lihegni *anelare*, levetni *buttar giù*, mázsás *che pesa cento libre*, *grave*, *pesante*, iszák *mucilia*, óhajtani *desiderare*, sietni *affrettarsi*, vagyon *l'avere*, sulyos *pesante*, nyomni *premere*, nöttök *dal verbo* nöni *crescere*, *il' loro accrescimento*, növeszteni *fatt. di* nöni, vásárlani *comperare*, messze ejteni *rispingere*, feslett *dissoluto*, tikkadás *spossatezza*, sápadt o sáppadt *macilente*, kisértet *spettro*, bé esett szemek *occhi infossati*, csontváz *scheletro*, vánczorogni *strascinarsi*, dözs barát *amico divagato*. Lankadni *languire*, reszketõ *tremante*, láb *piede*, belépni *entrare*, megütközve *attonito*, vissza hökkenni *retrocedere*, elzajogni *passare in chiasso*, ritka *raro*, érni *ottenere*, megbánás *pentimento*, követni *seguire*.

ERRATA	CORRIGE
Pag. 11. lin. 17. volante	valente.

NIHIL OBSTAT,

Fr. Carolus Thil Augustinianus Cens. Theol.

IMPRIMATUR,

Fr. Dominicus Buttaoni Ord. Præd. Rev. Mag. S. P. A. Soc.

IMPRIMATUR,

J. Della Porta Patr. Constantinop. Vicesg.

INDICE

PARTE PRIMA

DELLA PRONUNZIA.

PARTE SECONDA

DELL' ETIMOLOGIA.

PARTE TERZA.

DELLA SINTASSI.

